

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Thesavrvs|| Locorum|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. LIV. Domus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

de legat. l. 1. à Titio 64. ff. de furt. Eichard. 1. conf. 45. n. 4. & conf. 47. n. 19.

XX.

Nemini hominum jus suum detrahendum est, §. ult. *Inst. de his qui sui*. l. 2. Si quis à par. Quid adeo verum, ut nec ipse Princeps id ex plenitudine potestatis facere queat. Gail. 2. *obseru. 56. & 142. Gyl. 4. p. 1. vol. 29. n. 14.* etiam si dominium tantum esset quæsitum à privato beneficio juris civilis. Fach. lib. 8. *controvers. 63. junct. Pinell. ad rubric. C. de rescind. vendit. cit. ibidem.*

Excipe 1. nisi res sit modica. 2. nisi res vel jus tantum quæsitum sit in spe, ut *vid. tract. apud Fach. d. loc.*

Denique limita hanc regulam, nisi utilitatis & necessitatis publicæ causa id fiat. Capuc. *decis. 61. in fin. & decis. 69. n. 1. Mar. de jurisdic. l. 1. cap. 4. num. 16. Gregor. Magelot. de Sec. & Salv. Cond. p. 1. n. 24. Gail. d. observat. 56. num. 3. Myns. 5. observat. 79. Valsq. 4. Contr. 1. Ratio, quia publica utilitas privata est anteposenda, l. utilitas publica 3. *Cod. de princip. 12. 63. Arnif. l. 3. cap. 1. de Majest. ubi tamen semper quatenus possibile pretium refundi oportet. l. 13 §. 1. comm. divid. l. 1. §. C. de Op. publ. Gabriel. de non toll. jure questio. conclus. 2. Car. Tap. in l. fin. cap. 9. part. 2. n. 48. de Const. princ. Arnif. d. loc. n. 8.**

XXI.

Quilibet est rerum suarum moderator & arbiter, §. per traditionem 41. *Inst. de R. D. l. 21. C. Mand. l. 8. C. de judic. v. notata Dn. Parentis ad Dan. Otton. de jure publ. cap. 9. p. 220. in f. ubi regulæ hujus limitationes invenies, unde nemo invitatus cogi potest, ut rem suam vendat, l. 11. C. de C. E.*

Variè tamen hæc regula limitatur. 1. Ob testatoris voluntatem, quod sit, quando hæres vel legatarius damnatus est alteri rem suam vendere, vel etiam alienam emere, & ille agnoscendo, vel adeundo hæreditatem aut legatum est consecutus. l. 49. §. pen. & ult. l. 66. de legat. 1. l. 54. de leg. 22. §. 2. *Instit. de singulis rebus per fidei commissum relictis. §. 4. Instit. de legat.*

2. Ob evitandam communionem, ut si quis partem sui fundi alienasset, & ante traditionem communi dividundo judicio conventus totum fundum per adjudicationem acceperit, cogi, & vicissim cogere alterius partis emptorem potest, ut dato pretio vel totum emat, vel accepto vendat quoque suam partem l. 34. §. 2. C. de donat.

3. Ob nimiam favitiam: si quis enim olim durius tractaverat servos, cogebatur eos bonis conditionibus vendere, §. 2. *Instit. de his qui sui vel al. juris sunt*: ex quo Dd. inferunt: si quis durius tractaverit subditos, jurisdictionem vendere cogitur. *Myns. 5. obs. 8.*

4. Ob favorem rei vendendæ. ut, 1. si pater ob extremam paupertatem infantem victus causa vendidit, cogitur emptor pretio oblato non solum à patre, sed & quolibet alio eum restituere, l. ult. C. de pat. qui filium distr. 2. si alter ex Dominis servum suum manumiserit, alter eidem par-

tem suam vendere cogitur. §. ult. l. de don. l. 1. C. de com. serv. manum.

5. Ob religionem: cujus intuitu cogit iudex 1. vicinum vicino iter, quod non habet, vendere ad sepulchrum, l. 12. in princip. de relig. 2. Si pecunia non sit in promptu, unde funus fiat, cogit hereditarias res vendere. l. 14. in princip. §. 1. cod.

6. Ob consuetudinem, nam & hoc induci potest, ut res certas quis iusto pretio vendat, l. 13. §. 1. com. præd. tam urb. qv. am. rust.

7. Ob utilitatem publicam: hujus enim etiam intuitu multi res suas vendere coguntur. l. 2. C. pro quib. caus. serv. pro præm. libert. quippe cujus gratia etiam in aliis à regulis juris communis recedimus. l. 51. §. ult. ad Legem Aquil.

8. Ob annonæ vitandæ caritatem: ob quam quis sua victualia aliàs non venalia vendere cogitur l. 2. C. ut nem. lic. in empt. specierum.

Denique nisi specialis lex liberum illud arbitrium restringat, l. 14. C. de contrab. emt. ubi adde C. l. A. th. 26.

XXII.

Dominium in dubio irrevocabiliter à Lege & consuetudine delatum præsumitur, nisi contrarium probetur, arg. l. si ve possideris 16. C. de probat. l. ait prætor 7. §. sed quod Papinianus, de min. l. ei qui 88. de hered. inst. l. 1. pr. ad SC. Trebell. M. Grass. 2. com. op. c. 20. quest. 4. Rosenth. c. 11. de feud. conclus. 5. lit. e. Anton. Goth. disput. feud. 12. thes. 1. lit. C. adde cap. sup. axiom. 1.

XXIII.

In ambiguis debitor non intelligitur dominium transiisse, nisi probetur, aut subjecta materia diversum postulet. Vide Wesenb. *Conf. 2. n. 18.*

CAP. LIV.
Domus.

Axioma I.

Domus sua tutissimum cuique debet esse refugium, l. plerique 18. ff. de injus voc. nihil enim sanctius esse quam domus uniuscujusque civium, inquit M. Cic. in orat. pro dom. sua. quem allegat Carpzov. p. 4. *Jurisprud. Rom. constit. 13. de fin. 9. num. 9.* Vid. Reusner. lib. 1. *decis. 16. num. 30.* unde neminem invirum posse extrahi ex domo sua, seu capi realiter, ait *dict. l. plerique*. quod in civilibus causis, non verò criminalibus procedere ait *Mynsing. 4. observ. 69. per gloss. in l. nemo de domo, de Reg. Jur.* Ubi tamen quoad prius limitat, ut non locum obtineat in debitore suspecto de fuga, qui è domo extrahi potest etiam die festo & solenni, gloss. in l. fin. C. de fer. vel ob æs alienum, l. sacrilegi 6. in fin. ff. ad L. Jul. pecul.

II.

Domus non debet æstimari ex valore ædificii, sed ex redditu. Joh. de Plat. in l. 2. C. de præd. & omn. reb. navic. Boër. *decis. 19.* Vid. Joseph. Ludov. p. 2. *decis. 65. n. 11.*

III.

In domo vel ædibus quod sit, per inhabitant-

res factum esse praesumitur, arg. l. si vendita 11. ff. de com. & peric. rei vend. l. nam salutem 3. §. 1. ff. de offic. praefecti. vigil. Regn. Sixt. conf. Marp. 13. n. 26.

IV.

Domus cedit cum omnibus pertinentiis Bart. in l. praedicta §. 5. de leg. 3. hinc concessa, vendita vel legata Domus venit etiam hortus contiguus. Sed an domuncula? Conf. Argent. vol. 1. conf. 83. q. 4. & conf. 87.

CAP. LV.

De Donatione. Vide Infr.

Liberalitas.

Axioma I.

Quodcumque necessarium est ad domini translationem, illud quoque necessarium ad donationem, quia donatione quoque transfertur dominium. pr. Inst. de donat. ita ad donationem requiritur (1.) voluntas donandi verbis vel facto declarata l. 7. l. 8. C. de donat. (2.) facultas donandi, quam habet is, cui administratio rerum suarum concessa l. 12. C. de donat.

II.

Ad sibi donandum unicuique licitum est homines blanditiis inducere. Bellon. conf. 74. num. 7. Burlat. conf. 47. num. 26. Cephal. conf. 414. Illustis uxor. num. 11. vol. 3. Dec. conf. 489. In casu. num. 6. vers. Primo ergo non obstat. Pacian. conf. 52. n. 46.

III.

Donatio in dubio potius pro donatione inter vivos quam pro ultima voluntate est habenda. gloss. in l. apud Celsum. §. Julianus. in verb. spondisset. de dol. mal. Coll. Jurid. Witteb. inter conf. Germ. f. Ctor. Francofurti impress. tom. 4. conf. 50. n. 3. Florent. à Vennigen eodem tomo. conf. 1. n. 56. ubi addit pro hac regula facere text. in l. fin. C. de donat. mort. caus. & l. Seia 42. in fin. ff. eod. add. & Jason. in l. quae dot. num. 26. ff. solut. matrim. Jul. Clar. in §. donatio. quest. 4. n. 2. ubi ait, qualitatem hanc quod sit causa mortis in dubio non praesumit, & ideo qui illam allegat, debere eam probare. Vide Regn. Sixtin. i. Confil. Marp. 12. num. 24. quando mortis mentio à donante fit, pro donatione inter vivos non habetur. Bald. conf. 108. dub. 4. lib. 3. Dec. conf. 305. num. 1. Paris. conf. 16. num. 7. lib. 2. Rolandus à Valle conf. 61. num. 5. lib. 2. Dec. in l. fin. Cod. de pact. num. 20. Jason. in l. quae dotis. num. 6. ff. solut. matrim. Paris. conf. 16. num. 4. lib. 2. nisi ob benemerita facta sit donatio; hanc enim in donatione inter vivos adeo considerari ait Baldus in l. si mortis. col. 1. C. ad Legem Falcid. in vers. nunquid. ut licet per verba haec, dono tibi post mortem meam, celebretur mortis causa donatio, tamen hoc non procedere statuat, si ex meritis praecedentibus aliud praesumatur. d. l. Seia. ff. de don. mort. caus. quem sequitur etiam Tiracvell. in rep. l. si unquam. in verb. largitione donatus. C. de revocat. donat. num. 53. ubi inquit, quod licet Doctores in d. l. quae dotis, hanc limitationem praetermiserint, tamen haec non minus quam illae omnes, de quibus à Doctores ibi agi-

tur, notanda esse, quod comprobatur & Rolandus à Valle conf. 61. n. 41. lib. 2.

IV.

Quoties voluntas donantis intuitu mortis elicit & in eventum mortis suspensa, toties est donatio mortis causa.

Ratio seu fundamentum huius est in §. 1. Inst. de donat. & l. 2. ff. de donat. mort. caus. nam non sola mortis mentio facit donationem mortis causa, sed ut suspendatur etiam in eventum mortis.

Exempl. in l. 3. q. 4. & 5. ff. de donat. mort. caus. Limit. ut hinc aliud sit, si donatio facta sub clausula de non revocando. item si non voluntas, sed executio tantum sit suspensa.

V.

Quoties voluntas donantis pura & traditio tantum in tempus mortis suspensa, toties est donatio inter vivos.

Ratio: quia sic actus donandi est perfectus, consummatio vero tantum dilata: ergo initium hic potissimum respiciendum, nam ex primordio tituli posterior formatur eventus.

Amplia ut idem sit, si duo tantum testes fuerint adhibiti, etiam si sub commemoratione mortis facta fuerit donatio. Carpz. P. 3. C. 1. def. 41.

VI.

Donari censetur, quod nullo jure cogente conceditur, l. donari 29. ff. de donat. l. donari 82. ff. de Reg. Jur. Regn. Sixtin. 2. Conf. Marp. 19. num. 33. Donatum enim non dicitur, quod jure cogente datum est, cum ex mera libertate ac munificentia donatio proficiscatur, l. 27. 29. ff. de donat. Philipp. Matth. ad l. 16. de Reg. Jur. n. 18. Hyppol. à Collib. ad l. 82. in princip. Sturz n. 2. Henon. 2. disp. 9. Johan. Goedd. de contrab. stip. c. 1. concl. 3. n. 37. Fachin. 7. contr. c. 75.

VII.

Donatio inter patrem & liberos est nulla. l. 1. §. 1. ff. pro donato. l. 2. §. fin. ff. pro hered. l. 11. C. de donat. l. 17. ubi Bald. l. 25. C. de donat. inter vir. & uxor. Mozz. de donat. cap. de personis, inter quas cadit donat. n. 13. Clar. de donat. quest. 8. Bocer. de donat. cap. 3. n. 3. Schneidew. ad §. 2. num. 66. Instit. de donat. Gomez. 2. variar. resolut. cap. 9. num. 25. habentur enim pro una eademque persona. §. 4. vers. ci vero Instit. de inutil. stipulat. nec concursus actionis & passionis in eadem persona circa idem ad idem eodem tempore per naturam toleratur, l. frater à fratre 38. ubi gloss. Bart. Jas. Castr. & alii ff. de condi. indeb. nedum per artem, Joh. Goedd. l. 1. Confil. Marpurg. conf. 26. numer. 276. quia haec naturam imitatur, §. 4. ff. de adopt.

Limita 1. non procedere haec in remuneratoria, quia haec non est proprie donatio, sed quaedam accepti beneficii compensatio, l. 12. §. 8. Mandati. Bart. in d. l. frater à fratre. num. 57. l. 1. ff. de donat. num. 1. & l. Aquilius. num. 3. ff. eod. per l. si vero non remunerandi 12. ff. mandati. Patorm. ad rubr. de donat. Gail. 2. obs. 38. n. 5.

Limita 2. si esset jurata, Myns. 2. obs. 33. num. 5. Mozz. d. cap. de pers. inter quas cad. don. num. 20. Bocer. de donat. cap. 3. num. 4. Riminald. in §. 1. Instit. de donat. numer. 273. Treutler. 2. disput. 19. thes. 3. lit. e. Gail. lib. 2. observ. 38. n. 7.